

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplău Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numele singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun

Numele singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cărlan, Ploest

Săcui — vânduți.

(m.) Aparițiuni curioase și simptomatice se ivesc de un timp încoace prin Ungaria. În general lipsa și sărăcia se plătește tot mai mult și atinge toate păturile populației — afară de Jidani, cari se îmbogățesc. — Dar aparițiunile, de cari voim să ne ocupăm sunt de o extremă gravitate. E vorba de popoare întregi ajunse la sapă de lemn, la sărăcie și lipsa cea mai extremă, în care ajuns omul, devine animal, nu mai ține la demnitatea sa de om și își vinde pentru miserabila bucată de pâine, ceea-ce are mai scump și ce nu se mai poate recăștiga nici-odată: onoarea, cinstea...

Noi Români nu putem să ne facem o idee basată pe experiență despre o astfel de stare ticăloasă, căci — mulțumită lui Dumnezeu — suntem departe de ea, dar' eată că sunt popoare și chiar în vecinătatea noastră, cari au ajuns foarte adânc pe povârnișul decadenței.

Mai anii trecuți s'a dat alarmă prin ziare, că poporul rutean, din colțul nord-estic al Ungariei se află în mare miserie, stă pe marginea prăpastiei, care își cascadează amenințător se-l înghiț. Pe tema aceasta s'a scris mult prin ziarele maghiare și s'a pus la cale cu mare tărahoiu o acțiune pentru ajutorarea Rutenilor. Din cele scrise a eșit la iveală, deși mărturisirea i-a durut pe patrioti, că principala cauză a sărăciei poporului rutean sunt drăguții de Jidani, cari ca arăndatori, întreprinzători, negustori și cărmăritari au năpădit satele și au supt ca niște lipitori, tot ce a avut bun biet poporul rutean și i-au corupt trupul și i-au zdruncinat sufletul cu rachiul otrăvitor....

Acțiunea pusă la cale pentru mântuirea Rutenilor n'a dat încă nici un rezultat și eată se constată, că un al doilea popor a ajuns în situația tristă și critică a Rutenilor, un al doilea popor din »fericită« Ungarie e aproape de peire. Sunt Săcuii, din partea ostică și sudostică a Ardealului.

De câțva timp coloanele ziarelor maghiare sunt pline de tângui și recriminări; se plâng asupra împrejurărilor, că Săcuii emigrează în România, acuză guvernul că nu-i ajută etc., dar' toate încunjură a arăta cauzele adevă-

rate ale miseriei din Săcuime, toate se ferece a pune degetul pe bubă.

Un singur bărbat s'a aflat, care într'un moment de amărăciune a mărturisit adevărul. Acesta e Ugron Găbor. Un ziar guvernamental scriind despre miseria Săcuiilor, și-a permis zilele acestea a-l apostrofa pe Ugron, zicând, să ese la iveală, căci acum e timpul de lucru și se nu țină întotdeauna numai diefii.

Necăjit asupra acestei învinovățiri, Ugron în o scrisoare publicată în nrul de ieri al lui »Magyarország« arată, ce a făcut și a încercat să facă pentru Săcuii în decurs de 25 de ani, dar' a fost mereu contrariat și lucrarea lui zădărnicită prin amestecul oficios. Apoi continuă:

»Nu ar trebui să se țină numai diefii. Aceasta e adevărat. Eu însă am ținut multe diefii îndemnând pe Săcui să fie lucrători, să fie de caracter, să nu-și vînză onoarea, principiile. Dar' și cu aceasta am rămas pe jos, căci sub conducerea oficioasă domnului și țeranului și-a vîndut onoarea, națiunea, dreptul și libertatea.

»Acum apoi, când Săcuil își vinde fetele, se pune întrebarea: »Unde-i Ugron Găbor?« Eată, aci sînt, mă present și vă zic:

»Voi, cari ați răpit onoarea părintelui, veniți și luați și fetele delu mamă, ca să nu se ducă în România. Aceasta e datorită voastră, căci voi ați corupt acest popor, voi l-ați învățat a vinde, cumpărându-i ceea-ce nu e de vîndut, voi: Neumann Armin, Weiss Berthold și ceilalți!...

În amărăciunea sa justificată Ugron spune adevărul. Oine sînt de vină la decadența Săcuiilor? Conducerea oficioasă și Neumannii — întocmai ca la Ruteni: Oficialii publici, în cari poporul nici un sprigin nu are, căci el e bun numai de exploatat și — Jidani.

E bine să o constatăm aceasta, avînd de mărturie un bărbat atât de însemnat ca Ugron. E bine să o constatăm pentru străinătate, care încă nu cunoaște îndestul de esact împrejurările dela noi, și e bine să o constatăm pentru noi, ca să tragem învățături reale din ea.

reza sa. Și nici ei n'am crezut-o lungă vreme și n'o credeam nici-odată, dacă cutezanța lui Lotario nu mergea atât de departe, ca prin cadouri, promisiuni și lacrimi să-mi deschidă ochii. Dar' la ce bun contemplațiile acestea acum? Pentru a lua o hotărîre energică trebuie să recurgă omul la curajul scos din motive nouă. Nu! În iad cu trădătorul! Răsunare! Să între necredinciosul; să intre, să cadă, să piară și atunci urmeze ce va urma! Curată m'a primit cel-ce din partea cerului 'mi-s'a dat de bărbat, curată vreau să mă despart de el. Și dacă va fi de lipsă, mă voi scada deodată în sângele meu curat și în sângele murdar a celui mai fals amic ce cîndva a desonestat cuvîntul »prietenie«.

Camila, vorbind aceste cuvinte, alerga prin odaie cu pumnalul în mână, avînd aspectul unei nebune și semănând mai mult cu un ucigaș, decât cu ființa unei femei gingașe.

Anselmo, care le vedea toate din ascunzătura sa, era ca și incremenit și ținea cele auzite de suficiente ca să-i respire ori-ce umbră de bănuială. Dorea chiar ca Lotario să nu vină, pentru-ca să nu se întempele vre-o nenorocire; și era gata să ese de după perdele, pentru a se arăta nevestei sale ca să o îmbrățișeze și să-i descopere întregul plan pus la cale cu Lotario, — când eată că intră Leonela aducînd pe Lotario de mână.

Când îl văzu, Camila trase iute cu pumnalul o linie demarcațională pe pământ și zise așa:

— »Lotario! Ascultă ce-ți spun. Să nu îndrăznești să treci peste linia aceasta sau să te apropii măcar de ea, pentru-că în acel moment mă străpung cu pumnalul! Nu-mi răspunde, ci lasă-mă să-ți mai adresez câteva cuvinte!

Sibiu, 4 Sept. n.

TOT MAI PE FAȚĂ! Organul „înfrățitorilor“ ese tot mai pe față cu „ideile“ sale. În urmă din urmă își descopere un punct din programul său, așa de mult tănuț: „Ideea apropierei politice între Maghiari și Români“.

Autorul conclud, în I. articol de acest fel, patriotic, cu următoarele:

»Voind ca o idee politică să ajungă biruitoare, trebuie nu numai să proclamăm pe față, ci se o și lămurim din toate punctele de vedere; se o susținem cu tărie și se făptuim în spiritul ei!«

Ghiarele mâfei din sacul „Trib. Poporului“ es la iveală. Agenții prind curaj. Înainte numai!

Courage Danton! Curaj Dragoș!

Chestiunea taxelor la Porțile-de-fer. Sub titlul »Les droits de péage aux Portes de fer« a apărut la Paris o interesantă broșură de d. Ioan T. Ghica, un tîner instruit și zelos, bine cunoscut și în cercurile naționaliste. Fost elev al școlii de științe politice din Paris și membru al »societății legislației comparate«, dl Ghica tratează cu competență chestiunea mult discutată a taxelor, ce Ungurii vor să impună vaselor ce trec pe la Porțile-de-fer.

Din Bucovina. D-nii baron E. Hormuzachi și Dr. I. de Flondor, în numele comitetului partidului național din Bucovina, publică în fruntea »Patriei« o convocare prin care invită pe deputații români din reichsrath-ul dela Viena și din dieta Bucovinei, să se întrunească în localul ziarului »Patria«, spre a discuta asupra actualei situații politice din Bucovina. Întrunirea va avea loc azi d. a.

— Ultimul nr. al »Patriei« a rămas nefrancat!

Școlile din Brașov. Ziarele guvernamentale din București publică un comunicat în chestiunea afacerii mult trăgănate a școlilor din Brașov, în care se zice:

»Nu cunoaștem și nici nu vrem să cunoaștem tainele diplomației. Nu știm unde stă guvernul în această chestie. Sîntem însă absolut siguri, că guvernul actual nu a pierdut și nu va perde

nici un cîas ca să deslege această greutate moștenită, cât siguri sîntem că deslegarea ce va veni atunci când va veni, va fi spre folosul școlilor«.

Românii la Roma. D-nii Gr. Tocilescu și V. A. Urechid, delegați de ministerul de instrucție al României pentru a lua parte la congresul orientaliștilor din Roma, vor pleca la Roma peste 10 zile. La acest congres vor lua parte încă 25 de profesori români.

Italianii prepară o frumoasă primire delegaților români.

Adevărată ticăloșie.

Când marele ziar francez »L'Indépendance Belge« într'un număr din Iulie, constata greșeala politică comisă de unii politicieni prin alegerea lui Goldiș de episcop, și li se spunea acelor, că s'au implicat în intrigile lui Bánffy, păcătoasa dela Arad, striga în gura mare, că e »abus ticălos«.

Și era numai un presupus abus și numai o bănuială la mijloc. Acum se constată un fapt, care într'adevăr nu-l putem califica decât cu cuvîntul ticăloșie.

În nrul dela 23 August al ziarului belgian se publică o scrisoare din Budapesta, în care se face pe față propagandă, ca Românii să părăsească pasivitatea.

Motivele ce le invoacă autorul corespondenței — fără îndoială Român — sînt nu numai mofturi, ci chiar și minciuni, cum se va vedea, când vom publica întreg articolul de intrigă.

Mai mult! Autorul intrigant atacă direct pe președintele partidului național dl Dr. Raftiu, întocmai cum zilnic e atacat în foaia dela Arad.

Această foaie ia de repezi-ori notă despre articolul din ziarul belgian, dar' nu mai zice, că e abus ticălos, ci: — o nouă condamnare a dlui Dr. Raftiu.

Atitudinea aceasta a foii din Arad e ticăloasă. Ticăloșia ei însă merge și mai departe.

Autorul intrigant al »scrisoarei din Pesta« nu și-a putut ascunde meseria sa de mercenar al Ungurilor, și a scăpat vorba, că dl Dr. Raftiu, jignește jusele susceptibilități ale Maghiarilor! (»blessent les justes susceptibilités des Hongrois«).

Ei bine, foaia dela Arad reproducînd pasajul cu pricina, lasă afară această frasă, și presentă articolul trunchiat, astfel:

»Ar fi de dorit, ca Dr. Raftiu, vechiul președinte al comitetului național și dl Coroianu, avocat în Cluj să iese notă de observațiile ziarului »L'Ind. Belge«, se caute să profite și se se convingă, c'ar fi timpul să pună capăt la pro-

cedeele lor incorecte, care împiedecă dezvoltarea chestiunii naționale române...«

Aci păcătoasa lasă netradus restul frase »...et blessent les justes susceptibilités des Hongrois«.

Acest procedeu necinstit de a reproduce agravează ticăloșia foii din Arad.

Ne vom mai ocupa pe această intrigă a mercenarilor, cari s'au pus se ne presente fals în străinătate spre a-și crea lor câte o poziție din grația Ungurilor.

Ungurii și — pasivitatea noastră.

— O nouă fasă. —

Discuțiunea asupra pasivității noastre intră la Unguri într'o nouă fasă, grație dispoziției de lășitate, cu care unii Români se aruncă în brațele lor.

Într'o vreme se citeau în ziarele maghiare opinii, cari admiteau presupunerea, că guvernul va absta dela procedura lui Bánffy față cu partidul nostru național, și va admite întrunirea conferenței naționale, singură competentă a se rosti asupra chestiunii în numele Românilor și obligator pentru toți.

După »înfrățirile« de tristă pomenire, și mai ales după niște articoli ai »Tribunei Poporului«, cari proclamă pentru ungureni părăsirea pasivității, de capul lor, Maghiarii încep a bate altă coardă. Presupun, că acum ca și-gur Arădanii și Bihoreni — cel puțin goldiștii, noi și vechi — vor intra în alegeri. Cu asta însă nu se arată îndestulăți, ei insistă ca toți să facem asemenea; adică să capitulăm fără condițiuni.

Își fac Ungurii iluzii, și deși sînt numai iluzii deșerte — din cari vor trebui să se trezească cât mai curînd — totuși trebuie să constatăm cu regret, că numai linguiștile grefoase, ce li-le face unii Români egoiști, le inspiră aceste iluzii, ce le arată, și jinită de încăpățînați grandomani, ce și-o iau de nou. Dovadă despre acestea e următorul articol, ce-l traducem din »Pesti Napló«, nrul dela 30 August n.

ACTIVITATE — PASIVITATE.

(3). În cercurile conducătoare române din Ungaria acum ferbe și se coace chestiunea atitudinii tactice în viitor: ori de lua-vor Români parte activă

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Cei doi prieteni.

Traducere.

(Urmare).

Leonela a început se plîngă amar și se strige:

— »Vai, nefericită de mine. Voiu fi atinsă încă de durerea se vîd murind în brațele mele fruntea, coroana tuturor femeilor bune, model de disciplină și pudoare«.

Cel-ce auzia aceste și asemenea tângui, nu putea să nu creadă că Leonela e cea mai credincioasă și cea mai obidată camerieră, ear' stăpîna ei a doua Penelope, luată la goană.

Camila s'a recules iute și zise:

— »Ce te sfiești, Leonelo, se chemi în casă pe cel mai necredincios amic văzută de soare și acuns de noapte? Mergi, grăbește, aleargă, ca nu cumva din cauza întîrzierii tale se se calmeze focul mîniei mele, și dreapta mea răsunare se se prefacă în simple amenințări și injurături«.

— »La moment îl voiu chema, doamnă, — zise Leonela, — dar' întâiu trebuie să-mi dați pumnalul, ca nu cumva în absența mea se se întempele o catastrofă care ar pute pune în lacrimi pentru viața întreagă pe toți cei-ce vîd cunosc și vîd iubesc«.

— »N'avé nici o frică, scumpa mea Leonela, — răspunde Camila, — n'am să fac una ca aceasta; căci ori-cât de grăbit și neprecugetat și-se pare ție planul de a-mi salva onoarea, eu nu voiu fi așa de neprecuțat ca Lucreția despre care se spune, că s'a sinucis fără

Jules Guerin.

— Fortăreața antisemiilor din Paris. —

Eată un om care joacă de present un rol pe scena lunei, rol mai mult comic, decât serios, dar' interesant.

Jules Guerin este șeful Ligei antisemite din Paris. Antisemiile francezi, după-cum a mărturisit chiar Guerin, nu formează un partid politic a parte, ci singura lor țintă este lupta contra Jidanilor și nimicirea acestora.

— »Noi nu avem nici un credeu politic, — a zis Guerin cătră un ziarist, — singurul nostru scop este nimicirea Jidanilor. Ne este indiferent, pe ce cale se va face aceasta. Dacă Victor Napoleon ține cu noi vom fi bonapartiști, dacă se pune în fruntea noastră prințul de Orleans, îl vom urma. În șirurile noastre sînt imperialiști, roialiști, socialiști, catolici credincioși și necredincioși afei. Noi sîntem toleranți față de ori-gi-cine, afară de Jidani. Acum sîntem încă puțin, în cățiva ani se vor înșira sub steagul nostru milioane de aderenți«.

Sînt aproape trei săptămîni, de când s'a descoperit o conjurație contra Republicii. Au fost arestați Deroulède și alți cățiva. S'a dat ordin de arestare și contra lui Guerin și alți antisemi. Acestia prevîzînd cele-ce se vor întempla, au prevîzut casa Ligei antisemite cu arme, cu victualii și apă și în frunte cu Guerin s'au baricadat în aceasta casă, din Rue Chabrol, ca în o mică fortăreață declarînd, că vor ceda numai forței și dacă vor fi atacați, se vor apăra până la moarte.

Cățiva ziaristi, cari cu învoirea poliției i-au cercetat, au văzut că sînt ba-

(Va urma).

în viața constituțională, sau își vor continua și pe mai departe rezistența pasivă, dăcoasă, de până acum?

Până acum am văzut două feluri de pasivitate: una stabilă, cronică, — și una temporală, acută. Prima se restringe la părțile de dincolo de Dealul Craiului și durează de la 1868. Cealaltă se extinde asupra întregii românii din Ungaria și s'a început în conferința de la 1890. Ceea poartă rezistență principiară contra uniunii Transilvaniei ca lege fundamentală de drept public, când enunță ca protest, că în comitatele ostice române — ca atare — nu se organizează în partid constituțional și nici nu s'î trimit reprezentanți la dieta din Budapesta. Cealaltă recunoaște dreptul legislativ al celor Români, cari între Marmăția și Caras-Severin până la Tisa locuiesc în nouă comitate, dar totuși nu trimite reprezentanți la dieta și nici nu pune la alegere candidați naționali, drept remonstrație contra unor anumite abuzuri electorale.

Dacă acum românimea se pregătește a renunța la pasivitate, aceasta are să se înțeleagă exclusiv la teritoriul din urmă și se poate privi ca urmare a noiei legi electorale și a judecătorei curiale. Românii moderați au încredere, că sub scutul acestei legi și sub egida noului cabinet speranțele de izbândă pentru candidații români dela Caras până la Torontal și dela Marmăția până la Arad sunt mai încurajatoare decât erau până acum; și încrederea moderaților intranșigienți nici prin ocări nu o pot învinge, pentru că agitațiile lor sunt nepopulare și despre oportunitatea punctului de mănecare rigid al lor nici ei înșiși nu mai sânt așa tare conșinși.

Altum se prezintă chestiunea privitor la părțile ardelen. Aici în chestia nerecunoașterii uniunii, în a negării drepturilor parlamentului din Budapesta, nu începe discuție, nu este deosebire de vederi moderate și intranșigente din partea Românilor de autoritate; întocmai așa cugetă inteligența română asupra lucrului acestuia, cum se declaraseră părinții lor înainte cu 50 ani pe câmpul dela Blaj. Pe teritoriul geografic al Transilvaniei pretind dominațiunea pe seama lor și recunoașterea uniunii o consideră drept abdicățiune neiertată dela postulatele lor.

Astfel fiind situația pe linia Românilor, din punct de vedere maghiar putem considera drept chestiune indiferentă, ori de urma-va în curând activitatea parțială, sau nu? Nu a tras nimic în cumpănă în legislația maghiară, când s'au dat încă statul *quo ante*, — și nu a devenit observabilă nici schimbarea statului *quo ante*, când orașele Caransebeș și Lugoj, ținuturile Timișului-superior și ale Someșului-inferior nu au mai trimis deputați români la Budapesta.

Cu mult mai mare interes am privi desvoltarea lucrurilor, când și românimea din părțile ardelen are să renunțe la atitudinea tactică dăcoasă de până acum. Și cu toate-că de prezent nu avem spre aceasta nici un prospect, fiindcă încătr privește Ardealul pasivitatea e în prezent dogmă politică în modul de gândire al Românilor, — mai curând ori mai târziu urma-va totuși și aceasta, căci o va forța forța împrejurărilor și neoportunitatea pasivității.

Folos din pasivitate Românii n'au avut nici până acum și nu există motiv real acceptabil, care să poată explica persistența la ea.

Există însă destule motive, grave, decizătoare, pentru abandonarea ei, căci nici-când nu a putut fi executată complet și nu a succedat a isola masele române dela exercitarea drepturilor publice nici în Ardeal chiar. Poporul român a ales, a votat, a trimis deputați ca și-cum nici n'ar exista pasivitatea. Episcopatul român s'a prezentat permanent

ricadați acolo cam 30—40 bărbați rezoluți.

Guerin a arătat ziaristilor »magazinul» sau de arme, muniții și provizi și a declarat, că în nici un caz vii nu se vor preda.

Aceasta s'a întâmplat în 13 August. De atunci începe rolul mai mult comic, al lui Guerin, care însă poate avea sfârșit tragic.

Politia, ca să nu se întâmple vătărare de sânge, s'a mărginit a bloca casa și a tăia celor blocați orice legătură cu lumea externă. Li-s'au tăiat țevile conductului de apă și gaz, cum și sirmele de telefon. Politia voia ca în chipul acesta Guerin să ajungă în lipsă și să se predea de bunăvoie. Dar' aceasta până azi nu s'a întâmplat. Guerin resistă.

În timpul acesta s'au format despre cei închiși un cerc de legende, cari alarmau pe Parisieni.

Între altele se zicea, că în cas dacă vor fi atacați, Guerin are de gând să arunce casa în aer, cu dinamit. O altă versiune spunea, că Guerin și soția au udut țevile casei cu petrol și voiesc a-i da foc. Aceste svorniri au băgat mare spaimă cu deosebire în proprietarii caselor vecine, cari începură a-și părăsi locuințele.

În 25 August Guerin s'a arătat la o fereastră a casei și a apostrofat pe poliștii din stradă, apoi a descărcat un revolver.

În casa magnaților, cei doi metropoliți au și luat cuvântul, de repește-ori. La rezistență pasivă s'a încapătinat numai inteligența mireană, punându-se pe punct de mănecare revoluționar față cu statul, până-când poporul a trăit în pace și și-a văzut de treburi liber. Acest popor nu a înțeles rostul pasivității și nici n'a urmat-o.

Elementele agitatorice ale inteligenței române au încetat de a mai lucra în public (în forum), — în schimb s'au pus pe muncă tainică angajându-și cele mai bune puteri spre a crea în ascuns organizare economică, care apoi la timpul sau va pute fi exploatată politicește spre desmembrarea părților ardelen.

Tactica aceasta va fi dat doar măruntelor succese ad hoc, — dar din punct de vedere mai înalt a stricat răssei române mai mult decât a folosit. Tactica aceasta a nimicit concesionile cuprinse și asigurate în legea de naționalități, căci tinzând la vedite năsuințe de desmembrare, a violat condițiile fundamentale ale legii de naționalități. Introducerea la art. XLIV: 1868 enunță principiul fundamental, că »Toți cetățenii Ungariei... formează o singură națiune, națiunea maghiară indivisibilă, unitară», — și enunță ca condiție a concesionilor ce are a se da în folosirea oficială a limbilor, că egalitatea de drept a cetățenilor, »cade sub regulile deosebite exclusiv cu privire la folosirea diferitelor limbi din patrie și numai într'atât, întru-cât aceasta o face necesară unitatea statului, posibilitatea practică a guvernării, administrațiunii publice și judecătura punctuală».

Din citatul acesta urmează, că într-cât »unitatea statului», ori »posibilitatea practică a guvernării și administrațiunii publice» ar impune ca necesară o altă procedură, au să fie abandonate și în privința folosirii limbilor acele reguli deosebite, pe cari introducerea legii le enunță numai ca *cinosură*, nici-decum însă ca reguli de drept. Pasivitatea inteligenței române a atacat principiul fundamental al »națiunii unite», ear' munca ei tainică a violat condiția principiară dată în »unitatea țerei»: astfel a constrins pe apărătorii *ideei de stat maghiar la gradată restrângere a concesionilor oferite în legea de naționalități*.

Că prin aceasta poporul român a păgubit, este evident. Și că păgubitorul a fost pasivitatea, din cele întemplate reiese clar.

Națiunea maghiară și-a împărțit cu toți frații sei propriul ei drept public, și nici-când n'ar fi îngustat concesionile făcute lor, dacă în apărarea ideii de stat nu o ar fi constrins la aceasta inimici acestei idei.

Românimea însă, în sens moral a îndurat prin pasivitate pierderi încă și mai mari. Această tactică greșită și-a dat silința să exceleze prin aștarea patimilor și și-a succedat să ajungă la rezultatul, că simțul de comuniune, de a fi împreună, în rasele maghiaro-române, chemate a se sprigini reciproc, s'a pușăvrit pe timp de mai multe generații, din inima tineretului a dispărut aproape de tot, și în chip ce inimile române s'au rupt de noi, în aceeași măsură a pierdut în noi și românimea cel mai bun sprigin al ei, fără să fi aflat în străinătate recompensă pentru această pierdere, oricât de mult a căutat-o. Zădarnică a fost toată organizarea Ligei, toată acțiunea memorandistă și a Replicei în fața Europei: oamenii propagandei au îndurat cu ea eșec complet și și-au trezit propriul popor la cunoașterea izolării sale. Că nici după atâtea sfertări pasivitatea nu a putut deveni populară în straturile poporului, ni-o explică din destul natura de moral dubiu a sfertărilor și lipsa prospectelor ei de izbândă.

După așa puțin folos și după atâtea pierderi, toată verosimilitatea ne pro-

În 26 August la 4 ore dimineața Guerin a arborat pe casă un *steag negru*. În Paris s'a răspândit știrea, că unul din soții lui Guerin a murit. Se știa adevărat, că în adevăr unul din cei închiși este greu bolnav. Unii afirmau, că Guerin și soții sei au de gând să se sinucidă și aceasta au semnalat-o prin arborarea steagului.

Nu s'a adevărit însă nici una, nici alta.

Cea mai nouă știre senzatională este, că între cei închiși în casa din strada Chabrol se află și prințul de Orleans. Știrea s'a născut în urma faptului, că de vre-o două săptămâni nu se știe nimic despre ubicațiunea prințului, ear' Parisienii acum își explică rezistența desperată a lui Guerin prin presupusa prezență a prințului de Orleans.

De câteva zile depeșele anunță laconic și stereotipic: În strada Chabrol nu s'a întâmplat nici un incident nou.

În fiecare dimineață Guerin se primblă pe coperișul casei, face o inspecție asupra poliștilor din stradă și apoi se retrage ear' în fortăreața sa așărată. Casa Ligei antisemite continuă a sta mută și amenințătoare în fața puterii, ce o încunjoară neputincioasă.

m.

mite, că pasivitatea română se apropie spre evoluția de descompunere. O vor accelera în mersul ei acele *simptome serioase*, cari ni-se arată ca precursori ai transformării Austriei, ai formării autonomiilor de compoziție nouă slavică și ai răspândirii unui puternic curent slavice spre valea Dunărei. E un memento aceasta pentru noi, dar' și pentru românime, ca să învățăm de cu bun timp a ne înțelege, a ne năvăli la olaltă.

Pe ambele părți ale Carpaților interesul de primul rang al românimeii e, ca în mijlocul curentelor slavice să existe o Ungarie puternică. Apărarea integrității acestui stat millenar le servește lor ca scut și siguranță, ear' nu subminarea lui.

Dee statului maghiar ceea-ce este al statului maghiar, — în schimb căpeta-vor și ei pe seama poporului român aceea ce al poporului român este.

Revista externă.

Atentatul din Belgrad.

Procesul Dreyfus încă nu e terminat, și un nou proces monstru se începe. Este procesul în cauza atentatului, comis asupra ex-regelui Milan. Pertracarea procesului se începe azi. Ea se ține în curtea prefecturii, în o baracă de lemn, construită anume. Numărul acuzărilor este în total 29. Între aceștia sânt 2 advocați, un arhimandrit etc. și se înțelege, atentatorul *Knezevici*. Între cei acuzăți cu lesă-maestate este și *Vesnici*, fost ministru.

Procesul Dreyfus.

Se credea, că Sâmbătă, în 2 Sept. c. se vor termina ascultările martorilor în procesul Dreyfus. Au mai rămas însă câțiva, cari fac azi depoziiții. Dacă se va termina azi cu interogatoriul, se va publica *Joi sentența*. Măne va rosti rechișorul comisarului guvernului *Carrière*, va urma discursul de apărare, ținut de *Demange* și unul mai scurt de *Labori* și în fine se va publica sentența.

Din toată lumea.

Transvaal și Anglia. — Marina de război americană. — Independența Cubei.

Între Transvaal și Anglia nu este aplanat de loc diferendul. *Kruger* a conchamat *Volksraadul*, ca să discute cele comunicate de ministrul *Chamberlain*. *Pakermann*, editorul ziarului *uitlanderilor Leader*, a fost arestat.

Budgetul de marină al Statelor-Unite din America-de-Nord a fost urcat considerabil. Pentru nouă vapoare de război s'au votat 18 milioane de dolari.

»Morning Post» are știre din Washington, că Mac-Kinley a avisat prin o adresă pe guvernatorul din Cuba, să proclame *independența insulei*. Știrea are lipsă de confirmare.

Chestiuni școlare.

Înștiințare.

La școala elementară capitală gr.-or. română de fete, cu V. clase, anul școlar 1899—1900 se va începe Mercuri, în 1/13 Septembrie a. c. Părinții, cari doresc a-și da copilele la această școală sânt poștizi a se prezenta cu fiile lor în cancelaria direcțiunii în zilele 1—4 Septembrie v. pentru înmatriculare, în orele 7—11 a. m. și 2—4 p. m.

Copilele externe (afară de cele botezate în parochia Sft. Nicolae din Scheiu și Sfta Adormire din cetate), cari se înmatriculează pentru prima-dată la școala noastră se cere, ca să producă testimoniu școlastic, extras de botez și certificat de vaccinare sau revaccinare.

Taxele școlare sânt următoarele:

În clasa I. A și B pe un semestru didactru 1 fl. v. a., pentru bibliotecă pe an 10 cr., pentru fondul de pensie 15 cr.

În clasa II. A și B pe un semestru didactru 1 fl. 50 cr. v. a., pentru bibliotecă pe un an 10 cr., pentru fondul de pensie 15 cr.

În clasa III—V. pe un semestru didactru câte 2 fl. v. a., pentru bibliotecă pe un an câte 10 cr., pentru fondul de pensie pe un an câte 15 cr.

Toate școlărițele, cari vin dela alte școli, pot fi supuse la un examen și au a solvi la fondul bibliotecii taxa de 1 fl.

Elevele ce se vor prezenta mai târziu, au să petiționeze la direcțiune, dovedit cu atestat valabil cauza întârzierii.

Brașov, 25 August 1899.

Ioan Aron,
director.

La

Abonament lunar

pentru

Septembrie st. vechiu

invită

Administrația ziarului »TRIBUNA«

Adunarea »Asociațiunii«.

IV.

Membri suplenți.

La ultimul punct al raportului dlui *Bârseanu* se propunea a se exprima mulțumită comitetului central pentru activitatea sa, ceea-ce se primește cu bucurie.

La acest punct se ridică dl *Dr. E. Dăianu*, membru suplent în comitetul central, pentru-ca se facă adunării generale o rugare. Spune că membrii suplenți ai comitetului de un timp încoace nu sânt chemați la ședințe. Dînsul, când a primit actul oficios, că a fost ales în adunarea dela Beiuș membru suplent, răspunzând a rugat comitetul să-l invite la ședințe, că ar dori să asiste la toate, ca să se țină în curent cu cele-ce se petrec în sinul »Asociațiunii«, fiind de credință că numai astfel membrul suplent și-ar pute împlini în conștiință și în cunoștință de cauză chemarea, când de fapt ar trebui să suplinească un membru ordinar al comitetului.

Comitetul central — zice dl *Dăianu* — a aflat de bine a-mi refusa împlinirea rugărei, cu îndrumare la regulament. De fapt regulamentul nu prescrie expres invitarea membrilor suplenți, dar' nici nu o oprește, și mi-se pare că ea se impune prin firea lucrului.

Dacă adunarea generală împărțășe vederile mele, și nu ale comitetului, o rog în interesul »Asociațiunii« să-și exprime dorința, ca la ședințele comitetului să fie invitați totdeauna și membrii suplenți, ca să poată asista la ședințe cu vot consultativ.

Această scurtă rugare provoacă o lungă desbatere.

Părerea generală e să se primească rugarea dlui *Dăianu*.

Dl *P. Cosma*, crede că ar trebui să se schimbe regulamentul, și nu ar fi locul potrivit acum. Propunerea de acest fel ar fi trebuit prezentată cu 8 zile înainte.

Dl *Rubin Patifa* spriginește propunerea dlui *Dăianu*, și crede că membrii suplenți trebuie invitați.

Dl *Dr. A. Bunea*, arată că nu poate fi vorba de schimbarea regulamentului, ci numai de interpretarea lui. Nicăiri nu se spune expres să fie invitați, dar' nici să fie exchiși. Din contră din §-ii 5—6 se vede apriat, că se presupune, că membrii suplenți sânt de față. Cetește §-ii aceia, și arată că de fapt nu se poate da interpretarea, ce o dă comitetul.

La toate corporațiunile e așa și se miră, că la »Asociațiune« s'a putut proceda altfel. Membrii suplenți trebuie să meargă la ședințe, căci în cas de lipsă, doar' nu i-or aduce de pe stradă.

(*P. Cosma*): N'am nimic în contră dacă va asista tot Sibiul la ședințe; dar' nu-i în regulament).

Dr. Mihai propune să se predee propunerea dlui *Dăianu* comitetului ca să raporteze la adunarea viitoare.

Președintele declară, că comitetul ia la cunoștință dorința adunării, se va conforma interpretării ce se dă regulamentului și cere să se treacă la ordinea zilei.

Dl *Dr. Dăianu*, mulțumit de felul cum adunarea generală și-a exprimat vederile și de declarațiunile președintelui, nu insistă asupra propunerii — căci nici n'a prezentat-o ca propunere — și o predă comitetului, ca să nu uite de afacere.

Dl *Ios. Vulcanu* își însușește dinșul propunerea și o susține. E vorba de interpretarea regulamentului. Și sensul e clar. (Cetește §-ii). Dar' la toate societățile, unde sânt membri suplenți, la Academia Română și pretutindenea, se procede astfel.

Președintele declară că așa va face — și incidentul se încheie.

Raportul literar.

A urmat, după-cum e opinia generală, cel mai interesant punct: referada asupra activității literare.

Dl *Dr. E. Dăianu*, referentul comisiunii, vorbește dela masa presei. Începe în ton înalt și solemn. Amintește adunările dela *Lugoj* și *Beiuș*, unde s'a pus pondul pe manifestațiuni, ca să cucerim inimile, și să ocupăm nou teren. La *Mediaș* chestiunea casei naționale a dominat totul. După 4 ani urmează acum o adunare în mijlocul vechiului teren istoric al »Asociațiunii«; sântem la noi acasă. N'avem să paradăm și să facem manifestațiuni de cucerire, ci se cade să ne dăm seama: cum stăm, cum mergem și încetăm? Oare răspundem așteptărilor mari ce le-am deșteptat în ultimii ani, de când am atras de nou atențiunea publicului asupra »Asociațiunii«?

Eată de ce în loc de innuri și elogii vom deveni critici, cel puțin față de o parte, cea mai tină, și mai însemnată a »Asociațiunii«: *activitatea literară*.

După introducerea aceasta, din care am atins mersul ideilor, referentul trece la tema sa. Partea aceasta a expozeului vom încerca să o redăm, mai pe larg, în alt număr.

Acum ne mărginim a constata, că referentul a critisat aspru tonul dascălilor și jignitor al aprecierilor ce le face prim-secretarul, a arătat superficialitatea

lucrării, prin urmare și a concluziunilor ei. A arătat că de puțin lucră »Astra« pe terenul literar și că de umflat le prezintă secr. I. Apoi a sbiciuit și a ironizat direcțiunea funestă, care s'a manifestat în legăturile intime numite literare ale »Astreii« cu »Eke«, »Emke«, »Femke« și alte societăți maghiare, neliterare și neștiințifice.

Drept concluziune a prezentat propunerile următoare:

1. Adunarea generală luând act de raportul comitetului central despre activitatea desvoltată în anul trecut pe teren literar îl îndrumă a continua lucrarea începută, pe baza principiilor stabilite de adunările generale anterioare.

Aceasta cu omisiunea unui singur cuvânt e propunerea comitetului la care comisiunea a adaus cam următoarele:

Totodată adunarea așteaptă ca raportul despre mișcarea literară de peste an să se facă mai obiectiv, și într'o formă mai puțin jignitoare, decât aceea ce cu regret am constatat-o în raportul din est-an.

2. Adunarea generală nu se poate identifica cu părerea comitetului, prin care înființarea secțiunilor literare-științifice o face pendentă dela înființarea altor instituțiuni, ci invită comitetul ca să execute concludul luat la adunarea generală din Beiuș cât mai curând.

3. Să se fixeze o sumă însemnată destinată anume pentru edarea unei biblioteci populare a »Asociațiunii«, care să cuprindă mici serii de cunoștințe practice din sfera igieniei, economiei de câmp și de vite, economia casnică, cunoștințe de drept, istorice, etc., precum și povestiri morale, — care bibliotecă de altfel s'a și inițiat din partea on. comitet central, conform împărțășirilor cuprinse în raportul special al secretarului I.

După aceea a urmat o interesantă desbatere, despre care în nrul proxim.

Cronica zilei.

Sibiin, 4 Sept. n.

Memento. 9 Septembrie: Terminul de petiționat pentru beneficii la masa studenților, susținută de »Albina«.

10 Septembrie: Concurs not. în Marghita (pretura Temes-Rékás).

15 Septembrie: Termin de concurs adv. al »Sătmărenei«.

»MICA PUBLICITATE«. Împinși de necesitățile publicului am deschis nouă rubrică de inserțiuni. Atragem atențiunea la inseratul de pe pag. a 4-a.

Semn de toamnă lungă. În grădina preotului Ioachim Muntean din Gurariului, doi meri, unul pătl și altul popas, au înflorit acum a doua-oară.

Casul acesta, cum ni-se mai scrie, s'a mai ivit de câteva-ori — mai ales la mărul cel pătl — și totdeauna a urmat o toamnă lungă și bună.

Mulțumită publică. Dl *Vichentie Stan*, secretarul corului bis. gr.-or. din *Măciova*, aduce mulțumită dlor cari cu ocaziunea concertului »Rugei« de a doua zi de Sf. Marie au făcut suprasolvi în favorul corului; anume dlor V. Tăran, comerciant în Căvărnan (2 fl.), G. Buceș, econom în Măciova (60 cr.), Litsek Zoltán din Măciova (60 cr.), V. Virth, manipulant în Măciova (50 cr.), Litsek Gyula din Grădiște (40 cr.), N. Buceș, preot în Măciova (10 cr.) și I. Goloșie, econom în Măciova (10 cr.)

La »Vlădeasa«, institut de credit și economii în B-Huedin, s'a împlinit alaltăieri termenul pentru subscrieri la a II-a emisiune de acții. Este în interesul economilor nostri din jur să grăbească a subscrie cât mai multe acțiuni, întru-cât aceasta s'ar mai pute.

Dl *Paul Pap*, avocat în Beiuș, declară față cu informația raportorului nostru din nr. 180, că la banchetul societăților maghiare »Szigligeti társaság« și »Népevelési egyeslet« n'a luat parte, din contră, întreagă ziua aceea a stat acasă.

Correspondentul nostru nu susținea nici el categoric, că dl *Pap* a fost de față, ci că »se zice« că a fost. Luăm la cunoștință declarația dlui avocat, cum și tăcerea elocventă a celorlalți domni »mari Români«, de cari s'a scris că au fost la banchet.

Salutul »Astreii«. Afară de telegramele publicate în numărul penultim, sosite la adresa »Astreii« din prilejul adunării generale dela Deva, a mai sosit una (la adresa Il. Sale dlui Dr. Ilarion Pușcariu) de cuprinsul următor: *Viena*. Salutăm adunarea generală și îi dorim succes splendid. — *Patriciu* și *Elena Barbu*.

Dl George Dima, profesor de muzică vocală și instrumentală la seminarul archidiecesan din loc, după cum aflăm cu regret, va trece în aceeași calitate la gimnaziul gr.-or. român din Brașov. Prin depărtarea dlui Dima perde pe eminența ei dirigent și Reuniunea română de cântări din Sibiu.

Noile oficii de dare. Ministrul de finanțe a înființat nou oficiu de dare în *Ilia* (comitatul Hunedoarei) și *Zlătari* (comitatul Varas), cari își vor începe funcțiunea în 1 Noemvrie.

Încecăți în ocne. Agenței Reuter 'i-se raportează din Yocohama (Japonia), că ocnile dela Besi-Ticoci au fost inundate de apă și 600 oameni surprinși în ocne s'au înecat.

Fundațiunea „Gozsdu“ în ședințele făcute săptămânală trecută a votat stipendii în suma de 34.102 fl. 49 cr. Anume: pentru 22 rigorosanți vechi, restul stipendiului și taxa diplomei, 5449 fl. 89 cr., stipendii și taxa diplomei pentru 9 rigorosanți noi 3537 fl. 60 cr., pentru 75 stipendiști vechi susținerea și în parte ameliorarea studiilor 20.215 fl., și pentru 25 stipendiști noi 4900 fl. După studii stipendiștii se împart astfel: rig. în drepturi 27, rig. în medicină 4; stud. univ.: la drepturi 46, medicină 12, filosofie 5, tehnică 8; la alte institute: ped. comercială 2, silvicultură 3, agonomie 1, montanistică 1, gimnaziu 11, școale comerciale 5, școale militare (cadeți) 6.

Rigorosanților li s'a impus, ca în fiecare an să facă cel puțin un rigoros, altcum li-se detrage stipendiul.

„Pentru eliberarea lui Dreyfus“. Reuniunea chelnerilor din Oradea-mare 'și-a făcut steag nou, a cărui sfințire s'a servit Vineri. Intre nașii steagului era și hotelierul Cuiu Lajos din Arad, care a bătut un cui în ruda steagului „pentru eliberarea lui Dreyfus“.

De dragul Evreilor. Tîrgul de vite ce avea să se țină la Timișoara în 14 Septembrie, din cauza zilei lungi a Evreilor, se va ține în 13 Septembrie.

Vifor în Zlatna. Săptămîna trecută viforul a fost băntuit de un mare vifor împreună cu rupere de nori. La locul numit „Valea lui Paul“ apa de pe dealuri a dus un pod și a înecat traseul căii ferate. Comunicațiunea spre Alba-Iulia a fost întreruptă pe câteva zile.

Wilhelm Schiesl, avocat în Viena 'și-a ucis sora puscând în ea de trei-ori cu revolverul, apoi s'a sinucis și el aruncându-se în calea trenului. Sora sa era veduvă a unui bogat notar public din Stîria și venise la Viena să reguleze unele afaceri financiare ale fratelui ei. Se pare, că n'a voit să-i dea atîtia bani de cît îi avea lipsă avocatul, și aceasta s'fi fost cauza crimei.

Zenovics Béla, ofician la banca de escompt din Budapesta a fost arestat pentru escrocherii comise cu cercuri false, cu ajutorul cărora înșelase dela bancă vr'o 50.000 fl. Zenovics e fiul unui jude de tablă din Cașovia.

Căldura — strică legea. În restaurantele câtorva hoteluri de elită din Londra sînt așezate publicații, cari fac cunoscut așteptările, că din cauza nădufului cavalerii pot să-și desbrace rocul pe durata prînzului, ear' damelor li-se permite a se presenta necoresetate și în rochii scurte.

† **Elena Sporea n. Andrescu,** soția preotului Grigorie Sporea din Nidaș, a răposat, în al 54-lea an al vieții și 34-lea al căsătoriei.

La școala de aplicație dela institutul pedagogic din Caransebeș este de ocupat postul de învățator dotat cu salar 500 fl. și drept de cuincuenale și de pensiuine. Termin de concurs 30 zile.

Concurs. Sînt de ocupat posturile de învățator la școalele confessionale gr.-or. din *Racovița* (presb. Buziașului), *Gaiul-mie* și *Lighed* (presb. Ciacovei), diecesa Caransebeșului. Salar în bani și accesorii, 300—400 fl. Termin de concurs 30 zile.

Francisc Loibl de 17 ani, practicant de bancă în München, a defraudat 46.000 de marce și a fugit împreună cu fratele sau de 19 ani, Carol Loibl, servitor de casă.

Paiangenul. Iosif *Cucici* din Drona avînd de lucru în pivniță, un paiangen 'l-a mușcat de degetul mic dela mîna dreaptă. Cucici a strivit paiangenul, dar' pișcăturea dela deget nu 'i-a dat atențiune. După scurt timp însă a început să simtă dureri mari în deget, în timp ce mîna și brațul 'i-se umflase teribil. A fost dus în spital, dar' medicii n'au speranță a-l pute scăpa de moarte.

Sfântul Mihail. Ziarului rusesc „Rossia“ 'i-se raportează din Belgrad, că regele Milan a cerut sfîntului bisericești să declare sfînt pe fostul principie *Mihail* al Sîrbiei.

Expoziția economică din Seghedin a fost deschisă ieri prin Archiducele *Iosif*.

Chit uriaș. La Lucovo, în apropiere de Fiume, pescarii au prins un chit uriaș, lung de 5 $\frac{1}{2}$ metri și greu de 2000 kilograme. A fost adus la Fiume pe vaporul *Veletit* și expus în hala de tîrg spre vedere publică. S'a aflat în stomachul lui scheletul unui chit mai mic, o oaie și oase de rîndunice de mare.

Știri mîrșante. Agenția Havas raportează, că în Oporto au fost Vineri trei îmbolnăviri de ciună.

— Fetița lui Anton Nicolaus din Timișoara, a fost mușcată de un câine turbat.

— În Nádass-Ladány un cal a lovit cu copita pe băiețelul de un an și jumătate al lui Fr. Martin, care se juca în uliță. Băiețelul a murit.

— Iuliu Borși, lucrător la calea ferată în Arad, a căzut sub vagoane, cari 'l-au strivit de moarte.

— Lui Simion Stanciu, flăcău de 16 ani din Rittberg (Timiș), mașina de îmblățit 'i-a tăiat amîndouă picioarele.

MAI NOU.

Nouă „înfrățire“.

Despre o nouă „înfrățire“, ce a avut loc la *Marghita*, în Bihor, primim știri acum. Când deputatul *Orley* 'și-a făcut darea de seamă, un preot român 'i-a ținut un toast, mai dihai decît *Mangra* lui *Tisza* Pișta.

Ultime știri.

— **Viena**, 4 Septembrie n. Prim-ministrul *Széll* a fost primit în audiență la Monarchul, înainte de amiază.

— **Paris**, 4 Septembrie n. „*Figaro*“ zice, că dacă *Dreyfus* va fi condamnat, numai decît se va cere earăși *revisuirea*.

Tribuna Literară.

„Astra“ și arta.

— *Concertul dela Deva.* —

„*Déva és Vidéke*“ astrei un raport mai lung despre vederea „Astra“ și laudă cu deosebire concertul. Eată ce zice între altele foaia ungurească din Deva:

„La 2 ore d. a s'a dat în sala mare a Redutei banchet de 250 tachamuri, la care primul toast 'l-a rostit arhimandritul Pușcariu pentru Regele; publicul a ascultat toaștînd în picioare, ear' banda lui *Priculici* a intonat la fine „*Gott erhalte*“.

Dintre Maghiari au luat parte la banchet 7 inși (*număr odios*!), dintre cari inspectorul reg. de școale *Prothéa* a rostit și un toast pentru prosperarea Reuniunii culturale române.

După amiază la 4 ore a fost petrecere populară în curtea bisericii gr.-or. Ear' seara la 8 ore concert în sala cea mare a Redutei.

Public așa ales și în număr așa de mare, cum s'a mai dat la concertul acesta, cu greu va mai fi primit sala *Redutei*. Începutul concertului era pus pe 8 ore, dar' timpul era deja la trei pătrare pe nouă cînd s'a putut începe concertul, fiindcă un membru concertant întârziase puțin.

Programul a fost observat punctual și executat cu adevărat artă.

Proceduțiunea a fost deschisă prin jocul la pian, cu patru mîni, al domnișoarei *Ana Petco* și al dlui *G. Șorban*; jocul concordant și tehnica excelentă a ambilor a răpit publicul la aplause.

După aceea a urmat unul din punctele strălucite ale producțiunei, cântarea solo a dlui *Ioan Dămian*, baritonistul operei regale din Berlin. Vocea lui frumoasă, de timbru curat și rutinat, s'a validat puternic atît în registrele de jos, cît și în cele de sus, și fără teamă putem zice despre el, că poate fi spre fală ori-cărei opere de primul rang. Publicul a remunerat prin frenetice aplause pe excelentul artist, care în adevăr a meritat ovațiunile.

După el s'a pus la pian d-șoara *O. Bardosi*; joc la pian mai frumos, mai plăcut și fără nici o afecțiune, cu greu vom fi mai auzit. — După sfîrșitul acestui punct a cântat d-șoara *Dolena* (? *Valeria*) *Pop* o arie cu vocea ei fascinatoare, plăcută și frumoasă; pagubă că nu o putem duce pe scenă, ar deveni

*) *Alusie la 7 gyász magyar*, cei șapte Ungurași scăpați cu viața la lupta din *Merseburg*.

din ea o primadonă de primul rang, cît ar trebui să-și cauți păreche în lungul și latul țerei.

După sfîrșirea cântărei a pășit pe podiu d-șoara *Adelina Piso* și prin jocul ei de violină a răpit întreg publicul, căci acela a întrecut toate așteptările, așa tonuri de vraje scoate cu fragedele-și degete din violină, încît ne-ar fi plăcut să ascultăm și să gustăm cît mai îndelungat această musică legănătoare.

După o pauză scurtă a cântat earăși dl *Ioan Dămian* din opera „*Africana*“ arie aceea rîzătoare, la a cărei predicare se recere pricepere adevărat artistică și temperament artistic. Artistul a corăspuns perfect acestui angajament al seu și a cântat ariea brillant.

A declamă apoi dl *Victor Bontescu* cu plin sentiment, și deși nu am înțeles textul, totuși predarea bună ni-a pus în poziția de a înțelege frumuseța poetică a piesei.

În fine cântarea câtorva cîntece populare a dlui *Ioan Dămian* a încheiat acest concert strălucit succes și toți căți au fost prezenți au devenit mai bogați cu o amintire frumoasă și pot fi recunoscători concertanților pentru debutul artistic, cum și aranjatorilor, cari au aranjat și făcut *neuitată această seară musicală*.

În 28 August înainte de amiază s'a ținut ședința de încheiere a Reuniunii, ear' seara a fost bal strălucit, la care s'au prezentat atâtea femei și fete frumoase, încît uimiți am întreat de unde a răsărit atîta frumusețe?... Toaletele damelor erau cu atîta eleganță confecționate, încît acelea încă au ridicat mult splendoarea și succesul balului.

În 29 August străinii veniți la adunare au plecat parte acasă, parte în excursiuni la Hunedoara și Petroșeni, și prin aceasta viața șgomotoasă de trei zile a Devei s'a liniștit.

Concertanții nostri.

II.

G. Șorban.

Avînd să scriu și eu vre-o câteva șire despre concertul din Deva m'am întreat: Să scriu oare, ca mulți alții, că a fost un concert splendid, că cutare sau cutare a cântat admirabil etc. 'Mi-s'a părut superfluu, de oare-ce toți, cari au fost la concert și au ascultat, o să spun acele laude, „urbi et orbi“.

M'am decis, să scriu numai despre o singură persoană, dintre concertanții dela Deva, despre dl *Guilelm Șorban*. Mai tîrziu, după-ce m'am apucat de lucru, m'am convins, că nu e atît de ușor, cum îmi închipuiam eu. Pentru-că aprecierea unui artist, din punct de vedere al artei, chiar și unui critic expert, îi dă de lucru. În considerarea aceasta o să dau temei mele o formă de *schifă biografică*, ce se pot spune, în ea, tot ce știu despre dl G. Șorban.

Tînerul nostru artist își trage originea din o veche familie românească din părțile *Maramureșului*.

Aproape toți membrii familiei au avut talent artistic, parte în musică, parte în pictură. Dintre 6 frați ai sei, cari toți de timpuriu au învățat a manua un instrument musical, dlui a manupat a învăța mai tîrziu, deși e înzestrat dela natură cu un talent musical extraordinar.

Ca student în Blaj și mai mult *autodidact* a învățat flautul, și în 1 luni a întrecut pe toți colegii sei, cari învățaseră acest instrument mai nainte. Încă pe atunci atrase asupra sa atențiunea măiestrilor *Iacob Murășianu* din Blaj, care s'a interesat mult de el și 'l-a îmbărbătat.

A început apoi a învăța la pian și a scrie mici compoziții musicale, pe cari 'le coregea profesorul de musică I. Murășianu. Pe zi ce mergea, înainta în musică tot mai mult, ținînd, firește, seamă și de studiile sale gimnastice. A publicat și în „*Musa Română*“, foaia musicală a dlui I. Murășianu din Blaj, câteva compoziții.

Cu timpul s'a deșteptat în el însufleșirea pentru musica noastră națională și simțind golul ce există pe acest teren, s'a dedicat cu trup și suflet acestui ram de musică, colectând doinele, cîntecele și jocurile noastre populare, spre a le aranja pe note și prelucra.

Convins, că fără școală bună nu va pute să-și ducă la îndeplinire planurile, s'a dus la Viena, unde pe lângă continuarea studiilor sale juridice, s'a înscris și la conservator. În Viena în curînd a câștigat simpatia tuturor. Prezentarea lui modestă și dragălașă 'l-a făcut tuturor plăcut.

În conservatorul „*Kaiser*“ din Viena a fost unul dintre cei mai talentați elevi. La examenul final din anul trecut a fost cântat de un cor de dame și o compoziție a sa, scrisă pe motive românești și intitulată: „*Cîntec de leagăn*“. Este una dintre cele mai bune lucrări ale sale.

Această piesă este lucrată pe baza cunoștințelor sale câștigate în conservator. Mai are multe cîntece, pe cari cea mai mare parte le-a compus ca student la conservator.

În musică el urmează direcțiunea lui *Grieg* și *Tosti*. Precum *Grieg* la *Suedieni* și *Tosti* la *Italieni* au prelucrat motivele populare, astfel și dl *Șorban* adună și prelucră motivele populare românești, contribuind prin aceasta foarte mult la crearea musicii noastre clasice.

Compozițiile sale în mare parte sînt caracterizate prin ornamentele de contrapunct. De aceea unele dintre compozițiile sale, deși ca melodie sînt simple, dar' ca compoziții, adică în ceea-ce privește acompaniamentul sînt contrapuncte foarte frumos aranjate astfel, că în acompaniament găsești întreagă melodia.

Una dintre piesele sale este aranjată de d-șoara *Valeria Pop* la concertul din Deva, pe cît de simplă, ca melodie, pe atît de frumoasă ca compoziție.

Mai amintesc dintre piesele sale și: „*Ultima dorință*“ pe care încă a cântat-o d-șoara *Pop* la concertul din Deva; apoi „*Mai am un singur dor*“ de Emilian tot în Deva. O piesă aceasta, care a devenit atît de populară, încît în toate locurile se cântă, pe unde numai s'a auzit vre-odată. Apoi: „*Bea câmpia pluvărată*“, „*Anacronicele lui Coșbuc*“ („*Schiopul*“), „*Peste vîrfuri*“ etc.

Toate acestea, precum și alte compoziții ale sale, sînt dovezi eclatante despre talentul musical al dlui Șorban, în care cu dreptul ne-am aștezat speranța că va scoate la iveală musica noastră, și o va face cunoscută și străinilor.

Gratulându-i din inimă la reușita sa, îi urăm succes strălucit și mai departe în cariera spinosă, dar' cu atît mai glorioasă.

Iustin Cl. Iuga.

Despre dl *G. Șorban* s'a fost angajat să scrie ceva și o simpatică domnișoară, care vrea ca numele să nu 'i-se publice. Scrioarea scurtă, în care 'i-a trimis o îteligantă scurta, ne-a exprimat regretul, că a promis, să scrie, fiindcă acum n'ar avî și n'ar ști ce să spună. Se pare-că impresiunile sale tainice ale inimii, cari au îndemnat-o, imediat după concert, să promită a scrie, nu vrea acum să le arete lumii mari, profane și neînțelegătoare de astfel de emoții gingașe.

Vom comite o mică indiscrețiune să publicăm aci întreagă scrisoarea amabilei noastre colaboratoare, și sîntem convinși, că ea ne va ierta. Eată ce ne scrie:

Stimate dle Redactor!

Cînd am primit să scriu ceva despre dl Șorban, n'am știut ce sarcină grea iau asupra-mi. Credeam să vă în-tîlnesc, să vă întreb că la adecă, sub ce formă și cît se scriu? Pentru mine e foarte greu, să fac critică sau să laud, fiind mai puțin versat în de-ale musicii, apoi nici nu am mai încercat până acum să scriu ceva pentru voi.

Dar' am promis și d-lea ca om de cuvînt, voi înțelege situația mea, că să promiți ceva și să nu împlinești. Vă promiți ceva și se vede și se poate corege, nu mă voiu supăra de loc, căci voință a fost, dar' nu-s puteri.

Totodată vă rog, că la cas de se poate publica se nu-mi puneți numele, ci numai un „D“, căci recunosc că am scris foarte slab. Eu după părerea mea aș scrie cam următoarele:

„Concertul a fost așteptat cu mare nerăbdare de publicul participant la adunare; cu atît mai mult, că aveau a se produce tot puteri distinse. Cu deosebire pășirea pe scenă a dlui Șorban... a produs mare însufleșire, aplausele și strigătele de bucurie nu mai încetau, dar' las că a și meritat. A cîntat la pian cu atîta simț și pricepere de ne credeam în alte sere mai ideale. A fost așu de mult aplaudat și rechemat de a trebuit să cînte atîră de program o cântare dulce românească, la auzul căreia, însufleșirea a ajuns la culme. Dacă dl Șorban va căuta să-și continue studiile, are să devină artist de prima forță. Noi Români putem fi mîndri de el și îi dorim cu toții să ajungă la culmea mării sale.“

— Așadar am gîtat, — altceva ce se mai scriu? „*Lam ridicat până în nori, dar' cred că nu am exagerat. Acuma am o rugare față de d-voastră...*“

Durere, mai departe nu putem continua, căci indiscrețiunea ar deveni mare și gravă. Sînt idei înalte, cele-ce se cuprind în restul scrisorii. Ele arată ce inimă nobilă și caldă românească este aceea, din care au isvorit cuvintele mo-

deste, ce au „ridicat până în nori“ pe tînerul nostru compositor.

Cînd *ideea*, s'ulevată de domnișoara noastră se va realiza — și ea ar trebui să se realizeze negreșit dacă mai este în noi un picur de viață românească, și o schinteie de suflet românesc — atunci dl Șorban va trebui să-și adune în suflet toate motivele eroice, dramatice, sentimentale și jalnice ale poesiei și doinei poporului român și într'un sfînt moment de inspirație să toarne în tonuri superbe un *îmn* zguduitoar, care se înalțe până la nori virtuții, care se înalțe până la femeii române. ...

Fie, ca să auzim, cît mai curînd acest mult dorit *îmn* de redșteptare.

FELURIMI.

Zile fără noroc. Într'un sîtu-leț austriac s'a aflat zilele trecute teanc de scrisori, în care este o felă cu scrisoare abia mai cetibilă, cuprinzînd lista zilelor de peste an, cari aduc omului nenoroc. Se pare, că însemnările sînt făcute după isvoare vechi, tipărite. Judecînd după scrisoare și hîrtie, însemnările par a fi din veacul trecut și se încep astfel: „*Patruzeci-și-două de zile sînt peste an, cari aduc omului nenoroc, după-cum o dovedește aceasta un scriitor elin. Cei-ce se îmbolnăvesc în vre-una dintre aceste zile, cu greu vor scăpa de boală*“. Apoi urmează înșirarea zilelor.

În Ianuarie sînt cele mai multe zile nenorocoase, adică șase; în Aprilie cinci, în Iunie și Octombrie numai două. Pe celelalte luni se vin în calcul mediu numai câte patru. Apoi manuscrisul continuă astfel: „*Băieții născuți în astfel de zile nu rămîn mult în viață, ori dacă și rămîn vor trăi în sărăcie și miserie*“.

În zilele acestea nu este iertat a încheia căsătorii, a începe lucrări însemnate ori călătorii. Trei zile sînt, cari mai ales aduc nenoroc asupra omului. Acestea sînt 1 Aprilie, căci în această zi s'a născut Iuda, trădătorul; 1 August, căci în această zi a alungat Dumnezeu din rai pe diavolul; și 1 Decembrie, în care zi a fost pustiirea Sodomei și Gomorei. Cei cari se nasc în vre-una din aceste zile, vor muri de moarte năpranică, ori vor face lumii rășune, și rare-ori vor ajunge vîrstă bătrînețelor.

Din public. *)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea producțiunei teatrale și petrecerii în aranjate de tinerimea studioasă din Șinca-veche, în 12 August st. v. a. c., au încurs 54 fl. 48 cr. S'au spesat 42 fl. 27 cr. Restul de 12 fl. 21 cr. s'au dat școalei locale.

Au suprasolvit următorii p. t. domni: Dr. *Iacob Rațiu*, medic, România 5 lei = 2 fl. 39 cr., *Danilă Rațiu*, oficial la tipografia statului, București 5 lei = 2 fl. 39 cr., *Petru Langa*, preot, Șercaia 1 flor. 50 cruceri, *Ioan Fulicea*, preot, Șinca-veche 40 cr., *Davidi Ciușdea*, preot, Șinca-nouă 50 cr., *George Pop*, notar cerc, *Persani* 50 cr., *Șimsi Lazar*, comerc, Șinca-veche 1 fl., *Valeriu Sassebeș*, abiturient și pract. not., *Veneția-inf.* 40 cr., *Nicolau Făciu*, învățator, *Uzdin* (Ozora) 40 cr., *Bernat Iacob* 40 cr., *George Urs*, not. cerc, *Vad* 20 cr., *Nicolau Băția*, magistru postal, *Persani* 20 cr. și doamna *Maria E. Pop*, not., Șinca-veche 10 cr.

Pentru aceste oferte benevole, spre bun și nobil scop depuse, le exprimăm tuturor sinceră mulțumită.

Șinca-veche, 25 August 1899.

Pentru comitetul aranjator:

Ioan Pop,
inv. dirig., cassar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Sosiți în Sibiu.

La 4 Septembrie n. 1899.

Hotel „*Impăratul Romanilor*“: *David*, director, *Macaveiu*, proprietar de mine, din Abrud; *Dr. Obetko*, avocat din Cinci-biserici; *Osiky* cu fiul, proprietar din *Ghergio-S-Mieluș*; *Scheint*, privatier din *Bistrița*; *Nicolaus Buzogány*, din Cluj, ingineri; *Gyárfás* cu fiul, protopretor din *Husoséu*; *Bartok* din *Ighiu*, *Herzog* din *Teaca*, proft; *Kuhn*, cadet din *Făgăraș*; *Nippold*, profesor din *Jena*; *Wallfisch*, secretar din *Buda-pesta*; *Müller*, *Dinner*, din *Buda-pesta*, *Bokanics* cu soția din *Rosia-montană*, *Biró*, *Brukner*, *Vulcanescu*, din *Tîrgu-Hu*, *Lesmann* din *Uifale*, *Krotesyner*, *Lammer*, *Jugl*, din *Viena*, *Schunke* din *Cassel*, *Hinkel* din *Krassova*, *Thies* din *Brașov* comercianți.

Hotel „*Neurhrer*“: *Böszörmenyi*, privatier din *Petelea*; *d-na Fehér* cu fiica din *Simeria*, *Hensely* cu fiica din *Rosia-montană*, *d-na Răcz* cu fiica din *Hajeg*, privatieri; *Ionescu*, *Bruder*, din *Călimănești*, ingineri; *Racz*, director din *Sintereag*; *Kökösy*, avocat din *Tîrgul-Murășului*; *d-na Pop* cu fiica, protopopeasă din *Bocsig*; *Szilágyi*, oficial din *Csomakéz*; *Nemes*, student din *Făgăraș*.

Hotel „*Habermann*“: *Balint* cu familia, *Bron* cu familia, proprietari; *Baritosy* chelner din *Dej*.

Cele mai bune copii le dă cerneala-copir neagră-violetă a lui Bayer.

Cea mai bună cerneală de scris e cerneala-Japan a lui Bayer.

Unde nu se capătă o liferează direct **fabrica chimică a lui Eduard Beyer în Teplitz.**

[178] 40—50

Bibliografie.

A apărut:

„Datorințele învățătorului ca crescător față de direcțiunea greșită a socialismului modern», disertațiune de Alexandru Pop, inv. în Ocna-Dejului. Broșură de 54 pagini 8° mare, premiată de Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei, în adunarea generală ținută în C. Mănăstur la 20 și 21 Iunie a. c. Preț 20 cr.

A apărut în tipografia noastră cartea „**Principiile politice**” (după Dr. Fr. de Holtendorff) de Teodor V. Păcășian. Formatul 8° mare, cuprinde 290 pagini, tiparul curat și cetăț. Preț 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul politicii:

Politica e — știință. — Politica e — artă. — Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. — Raportul dreptului pozitiv cu politica. — Conflitele între manuirea dreptului și a politicii practice. — Raportul între morală și politică. — Scopurile ideale de stat. — Scopurile reale de stat. — Scopul de putere națională al statelor. — Scopul de drept individual în stat. — Scopul social-cultural al statului. — Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatura științifică, în special însă celor ce, conform poziției lor sociale, sunt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru. De vânzare în librăria institutului nostru.

Împăratul Marc Ulpiu Traian (98—117 d. Chr.). Prelegere ținută la 16 Martie 1893 în localitățile clubului românesc din Suceava, de Animpodist Dachevici. Tip. conc. Arch. Siliv. Morariu-Andrieșici în Cernăuți.

Memorile prințului Nicolae Șuțu, mare logofet al Moldovei — 1798—1871, un volum scris în limba franceză și publicat de dl Panaioți Rizos, a apărut în Viena zilele trecute. Volumul cuprinde patru părți și un număr de anexe. Interesează mai ales pe cei ce se ocupă de istoria relativ contemporană a României.

Istoria agriculturii, de I. Loser. traducțiune autorizată, de „Un prieten al plugarilor”. Retipărire din „Tel. Rom.” Sibiu, tiparul tipografiei archidieceane.

„**Istoria universală pentru școlile civile și superioare de fete**” pe baza planului de învățământ din 1887. Prelucrată în românește după ed. VI. a opului lui Alexandru Márki, de Ioan Popovici, profesor la școala de fete a „Asociațiunii”. Cartea dlui Popovici este primul manual de istorie pentru școlile noastre civile; e acomodată însă și pentru preparandii, gimnaziile inferioare și școlile comerciale. A apărut în tipografia archidieceană din Sibiu și costă 2 coroane. O recomandăm tuturor bărbaiților de școală.

„**Naționalitatea**”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri limbajul frumos în care „Rosmarin” ai nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în „Tribuna” s’a publicat mai întâi. Vorba era numai ea interesantă observațiunile originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a implinit-o „Tipografia” cămă a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografia” societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

Hora înfrățirii pentru piano de P. G. Nătescu	fl. —75
La tine copilă dragă. Romanță de Dorianu	—50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann	—50
La blonde. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann	—50
Turda. Marș patriotic de Paulmann	—25
Hora reginei. De Sig. Paulmann	—25
Sârba păpușelor. De Sig. Paulmann	—25
Marș turcesc. De Sig. Paulmann	—25
Intermezzo pentru piano de M. Capșa	—50
Les fleurs de Mai. Valse de Ant. Cirillo	—1—
Sârba oficerilor. De C. Dimitrescu	—50
La fille du Marin Vals de Ivanovici	—1—
Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps	—75
Ministe. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide	—1—
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	—75
Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	—75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi	—25
Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker	—1—
Sârba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu	—50
Sârba mirilor. De Const. Dimitrescu	—50
Iubileul. Marș de Gh. Fontino	—75
Surorile. Horă de Gh. Fontino	—50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu	—50
Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu	—75
Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel	—50
Gas de quartet original. De Mayer Lutz	—50
Pavotte de la Princesse „Marie” de Michel Margharitescu	—75
Ai plâns și tu v’odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	—50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	—50
Pictorial! De E. I. Alexandrescu	—50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	—75
L’Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	—40
De Brăila la Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	—50
Sârba Bucureștilor, pentru voce și piano	—50
Ioan D. Burlan	—50

La comanda din afară se se adaugă pentru port postal încă 5 cr., ear’ pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 4 Septembrie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.38	vând.	9.43
Lire turcești	„	„	„	„
Imperiali (15 R° aur)	„	18.95	„	19.05
Ruble rusești 100 R°	„	126.75	„	127.75
Galbeni	„	5.66	„	5.71
Napoleon-d’ori	„	9.50	„	9.55
100 Marce germane	„	58.57	„	59—
Livre sterling	„	11.94	„	12.04

Bursa de Budapesta.

Din 2 Septembrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	118—
„ „ 4%	96.30
„ „ val. cor. 6%	120.25
Imprumutul căilor ferate ung.	100.50
Bonuri rurale ung.	94.25
„ croate-slavone	99.75
Obligațiunile desp. regalilor	161.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	139.5
Renta de hârtie austriacă	100—
„ de argint austriacă	100—
„ de aur austriacă	118—
Losuri austriace din 1860	137.50
Acțiunile băncii austro-ungare	905—
„ de credit ung.	892.50
„ de credit austr.	385.5
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102—
Argintul	5.67
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d’ori	9.56
Mârți 100 imp. germane	58.90
London 10 Livre sterlingi	120.70

Bursa de Viena.

Din 2 Septembrie n. 1899.

Renta de aur 4%	117.90
Renta ung. v. c. 4%	95.80
Imprumutul căilor ferate ung.	120—
Bonuri rurale ung.	93.50
„ croate-slavone	96.25
Renta de hârtie austriacă	100.30
„ „ argint austriacă	100.20
„ „ aur austriacă	117.95
Losuri austriace din 1860	137—
Acțiunile băncii austro-ungare	905—
„ de credit ung.	889.50
„ „ de credit austr.	385.70

Bursa de București.

Din 20 August v.

5% Renta perpetuă	4%	Fonc. rur.	84
5% „ am. 1881 100	5%	„ urb. Buc. 92 1/4	„
5% „ 1892 100	5%	„ Iași 86 1/4	„
5% „ 1893 100	5%	Banca Națion.	2730
5% „ 1894 87	5%	„ Agricolă	352
5% „ 1895 89 1/2	5%	„ României	„
5% „ 90.94 89	5%	„ de scont	309
5% „ 1896 90	5%	Dac. Rom.	437
5% „ 1898 90	5%	„ Națională	457
Convertite rurale	5%	Patria	„
5% Obl. c. B. 1883	5%	Construcții	75
4% „ 1890	5%	Basalt artificial	„
5% „ 1895	5%	Tramv. nou	„
5% „ Fonc. rur.	96 1/4	Baia centrală	126

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Băltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Szebenvármegye alispánja.

1911/1899

[271] 1—1

Pályázati hirdetmény.

Az ujjegyházi járási főszolgabírói hivatalnál megüresedett, évi 230 ft. bérrel és 47 ft. 36 kr. ruházati átalánynyal javadalmazott, nyugdíj igényével egybekötött, esetleg az ennek áthelyezése utáni betöltése esetén valamely más járásban megüresedő és ugyanazon illetményekkel javadalmazott **járási hivatal-szolgabírói állomásra** pályázatot hirdetek.

Ezen állás elnyerésének feltételei a következők: születési anyakönyvi kivonattal igazolandó magyar állampolgárság, községi bizonyítvánnyal igazolandó fedhetlen előélet és a magyarnyelvnek szóban bírása, hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó erőteljes testalkat és épegeség végül a tényleges katonai szolgálat megfelelő okmányokkal igazolt teljesítése csetleg az aluli mentesség.

A pályázati folyamodványok hozzám legkésőbb 1899. évi October hó 6-áig benyújtandók.

Nagy-Szeben, 1899. évi szeptember hó 2-án.

alispán helyett:
Stroia,
főjegyző.

C. CLEMT.
fabrică de jalușii,
Braunau în Boemia,
recomandă noile sale jalușii,
rulete și obloane de lemn, de
6-ori premiate.

Preț-curenturi gratis.

Agenti

[233] 5—5

pentru mușterii privați se caută pretutindenea.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.
Un
culegător de accidente
care e versat și în **culegerea de inserate** etc., află condițiune durabilă la
„Tipografia”,
societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.
Luptele Românilor.
Articoli istoriei-politici
de
Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelente articole asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate
Preț 50 cr.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.
Se află de vânzare:
George du Maurier
TRILBY.
IN ROMANEȘTE
DE
AFIN DE LA TUSCIA.
Preț 1 fl. v. a. plus 5 cr. port.

Mica publicitate

pentru știri mărunt, întrebări, corespondență, informațiuni, anunțuri, reclame etc.

Pentru fiecare cuvânt se plătește 1 cr., pentru cuvintele tipărite gras 2 cr. Taxa de timbru nu se plătește.

Răspunsuri și deslușiri la aceste mici anunțuri dă gratuit **administrația ziarului** — cu graiul viu sau în scris, dacă se alătură un timbru ori o cartă de corespondență.

Idealului. Spre liniștirea d-tale îți jur, cumcă din epistolele trimise partea cea mai mare au fost încă atunci nimicită, ear’ cealaltă parte am nimicit-o de loc după primirea provocării d-tale. De altcum ești foarte copilăroasă și totodată și curioasă. Eu de aceea tot te voi iubi. Rămâi cu bine. z. (1)

Vin bun, garantat curat, de 3 ani, galbin, se vinde cu preț 3 fl. vada (10 litre) dela gară. Se poate căpăta în buți de 50—60 vedre. (2)

O elevă dela școala de fete a **Asociațiunii**, cantă quartir cu proviziune întreagă la o familie germană de onorațiori. (3)

Anunț de căsătorie. Aș dori să mă căsătoresc cu o fată de 18—22 ani. Eu sunt în etate de 24 ani și sunt comerciant bine situat și mă ocup și cu agricultura în o fruntase comună românească din Bănat. Dela fiitoarea mea soție aștept înainte de toate să fie casnică crescută și bună econoamă. Zestre de

2—4000 fl. e bine venită, dar’ nu e absolut necesară. Cine vrea să intre cu mine în corespondență — cu gând serios — să adreseze scrisorile administrației „**Tribunei**”, în cuvertă închisă sub „**Bănașianul**”, descriind circumstanțele sociale și eventual alăturând și fotografia. Dacă nu ne-om fi pe plac scrisorile și fotografia se retrimite. (4)

Un pianino bun, dacă se poate negru, se caută pentru a fi închiriat pe 10 luni. (5)

200 buți de vânzare se află în Sebeșul-săsesc. Se vând pe bani gata și pe așteptare. La cine? — spune administrația ziarului. (6)

„**Foaia Poporului**” pe anul 1897 cine o are de vânzare să scrie administrației. (7)

Pentru distracție un finer voește să intre în corespondență cu o domnișoară. Doritoarele să se adreseze administrației sub „Poate fi”. (8)

Convocare.

Domnii acționari ai societății comerciale pe acții „**Mercur**” din Dej, prin aceasta se invită la

adunarea generală ordinară,

care se va țină în 26 Septembrie st. n. 1899, la 10 ore a. m., în localul institutului „**Someșana**”.

OBIECTELE:

1. Raportul direcțiunii și comitetului de reviziune despre gestiunea anului trecut.
 2. Statorirea bilanțului.
 3. Eventuale propuneri.
- Dej, în 29 August 1899.

[269] 1—1

Direcțiunea.

Active.	Contul bilanț.		Pasive.	
Cassa în numerar	112	36	Capital	25000
Marfă	29195	60	Cont-curent	11260
Mobiliar și spese de fondare	3144	41	Depozit	1100
Capital restant	2809	50	Creditorii	11185
Debitorii	10263	52		79
Sald ca pierdere	2971	08		
	48496	47		48496

Dej, la 30 Iunie 1899.

Direcțiunea:

Dr. T. Mihali m. p., S. Rus m. p., Dr. Vasiliu Ramonozai m. p.
president.

G. Gradoviciu m. p., Mateiu Popu m. p.

Conturile de mai sus examinându-se cu cărțile principale și auxiliare de contabilitate s’au găsit conform și esacte întru toate.

Dej, la 29 August 1899.

Comitetul de supraveghere:

Alexandru Avram m. p., Ioan Fogărășanu m. p., Ioan S. Murășanu m. p.

„**Foaia Poporului**”,
este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului”

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată abona această foaie

„Foaia Poporului”

va costa numai 2 fl. pe anul întreg sau 1 fl. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„**Tipografia**”, soc. pe acțiuni, Sibiu.